लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने प्रतिष्ठान

Lilaram Kuntidevi Neupane Foundation

परिचय

सामाजिक संस्थाको रूपमा मिति २०६७ वैशाख ६ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौँमा दर्ता न. १०५७ बाट स्थापित लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने प्रतिष्ठान समाजकल्याण परिषद्मा आबद्धता न. ३३३६२ बाट आबद्ध भई क्रियाशील रहेको छ । हाल यसको सम्पर्क कार्यालय सभक्तिमार्ग, सिफलचौरमा रहेको छ ।

उद्देश्य

यस प्रतिष्ठानको मुख्य उद्देश्यहरू निम्न रहेका छन् ।

गैरसरकारी संस्थाको रूपमा राष्ट्रको विकास र समृद्धिमा आफ्नो तर्फबाट सहयोग पुऱ्याउने ।

पितामाताको नाममा विभिन्न अक्षय कोषको स्थापना गरी विशेषत : शिक्षा क्षेत्रमा महत्वपूर्ण भूमिका निभाउने व्यक्ति, सङ्घसंस्था वा समूहलाई सम्मानित र पुरस्कृत गर्ने ।

प्रतिष्ठानले विभिन्न स्थानमा धर्मशाला वा पाटिपौवा, कुलो पानी वा ग्रामीण विकासका कार्यक्रमहरूका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने, गराउने ।

शिक्षा र स्वास्थ्य सेवामा पहुँच नभएकाहरूलाई पनि न्यूनतम सेवा सुविधा उपलब्ध गराउन पहल गर्ने ।

राष्ट्रिय जीवनका विविध क्षेत्रहरूमा विशिष्ट योगदान पुऱ्याउने व्यक्तित्वहरूको उचित सम्मान गर्दै जाने ।

पुरस्कार तथा सम्मानको स्थापना

प्रतिष्ठानको विधानको परिच्छेद २ को दफा ४ बमोजिम संस्थाको उद्देश्य परिपूर्तिको लागि स्थापना भएको अक्षयकोषबाट प्राप्त हुने ब्याजबाट समाजसेवी लीलाराम न्यौपानेको जन्मजयन्ती चैत्र २९ गतेलाई लक्षित गरेर निम्नानुसार सम्मानहरू प्रदान गरिने छ ।

क. लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने समाजसेवा सम्मान

समाजसेवाको क्षेत्रमा समर्पित भई निरन्तर क्रियाशील एक जना समाजसेवी (महिला-पुरूष) लाई प्रदान गरिनेछ ।

ख . लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने स्वास्थ्यसेवा सम्मान

स्वास्थ्यसेवाको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने एक जना स्वास्थ्यकर्मी (महिला-पुरूष) लाई प्रदान गरिनेछ ।

ग . लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने शिक्षासेवा सम्मान

मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र र सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा रहेका मध्ये उत्कृष्ट सामुदायिक विद्यालयमा एक वटालाई र नेपाल राष्ट्रभरिका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत उत्कृष्ट शिक्षक एक जनालाई समेत प्रदान गरिनेछ ।

घ. लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने पत्रकारिता सम्मान

पत्रकारिताका क्षेत्रमा क्रियाशील (प्रिन्ट मिडिया र विद्युतीय मिडिया) मा कार्यरत दुई जनालाई प्रदान गरिनेछ ।

ङ. लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने खेलकुद सम्मान

खेलकुद क्षेत्रमा क्रियाशील उत्कृष्ट खेलाडी एक जनालाई प्रदान गरिनेछ ।

पुरस्कार तथा सम्मान प्रदान गर्नका निम्ति व्यक्ति तथा संस्थाको नाम सिफारिस गर्न हरेक वर्ष पुरस्कार छनोट सिफारिस समितिबाट प्राप्त नामावलीलाई प्रतिष्ठानको सञ्चालक समितिले छनोट गरी घोषणा गरिनेछ ।

पाँचवटा विषयगत क्षेत्रमा प्रदान गरिने पुरस्कारको राशी अर्को निर्णय नभए सम्मका लागि यस वर्ष देखि जनही रू. ५१,०००/– (एकाउन्न हजार रूपैंया) का साथै सम्मानपत्रबाट सम्मानित गरिनेछ ।

स्व. लीलाराम न्यौपाने

वि.सं. १९८५ चैत्र २९ विहीबार-२०६७ चैत्र ३ विहीबार

लीलाराम जन्मिएको ९ महिनामा पिता र १० वर्षमा माताको निधन हुँदा उहाँले बाल्यजीवनमा अनेकौं बिघ्नबाधाहरु सामना गर्नुपर्‍यो । त्यसमाथि दोस्रो विश्वयुद्धको क्रममा तत्कालीन बर्मामा नेपालीहरुले धेरै दु:ख पाए ।

वरिष्ठ समाजसेवी एवं कर्मयोगी लीलाराम न्यौपानेको जन्म वि.स. १९८५ चैत्र २९ गते विहीवार गुल्मी जिल्लाको हुँगा ८ भेर्दी थुम्कामा भएको थियो । गायत्रीदेवी न्यौपाने र विश्वराम न्यौपानेका कान्छा छोरा लीलारामको बाल्यकाल म्यान्मार (बर्मा) को पोष्ट नाम्टू सेखौ भन्ने स्थानमा बडो कष्टपूर्ण रूपमा बितेकोले औपचारिक शिक्षाको डिग्री प्राप्त गर्न सक्नुभएन । लीलाराम जन्मिएको ९ महिनामा पिता र १० वर्षमा माताको निधन हुँदा उहाँले बाल्यजीवनमा अनेकौं बिध्नबाधाहरु सामना गर्नुपर्‍यो । त्यसमाथि दोस्रो विश्वयुद्धको क्रममा तत्कालीन बर्मामा नेपालीहरूले धेरै दुःख पाए । धेरै मारिए, बस्तीहरु उजाडिए, कोही नेपाल फर्किए तर लीलाराम गाँउलेहरूको साथमा १ वर्षजति कष्टपूर्ण रूपकै जङ्गलमा लुकेर आफ्नो प्राण बचाउन सफल हुनुभयो । यसरी बाल्यकालमै जीवनसँग सङ्घर्ष गर्न सिक्नुभएका लीलाराम केही समय अमेरिकी सैनिक छाउनीको हस्पिटलमा जागिरे बन्नुभयो । केही वर्ष पछि जागिर छोडी आफैले व्यापार व्यवसाय सुरू गर्नुभयो । त्यस बेला नेपालीले पशुपालन व्यवसाय गरेकाले उहाँले दूध, मक्खनको व्यवसाय चलाउनुभयो । यही व्यवसायको सुरूवातले गर्दा नै उहाँलाई एउटा सफल व्यवसायी बन्ने प्रेरणा मिल्यो ।

लीलाराम न्यौपानेका जिजुबाजे लक्ष्मीपति र बाजे देवपति आफ्नो जीवनको उत्तरार्द्धमा तपस्वी बनी कुटीमा नै देहत्याग गरेकोले गाउँघरमा अझै पनि वहाँहरूलाई तपस्वीको सन्तान भनिन्छ । यसरी पुर्खाहरूको धार्मिक तथा सामाजिक स्वभाव लीलाराममा पनि परेकोले बर्मामा बस्दा कलिलो उमेरदेखि सामाजिक कार्यमा हात बढाउनु भएको थियो । वहाँ शंखाई (शिव) मन्दिरको सञ्चालक सदस्य, इन्डिया पब्लिक स्कुलको सञ्चालक समिति सदस्य साथै गोर्खा एसोसिएसन, भारतीय नेपाली सिटिजन जस्ता संस्थासँग आबद्ध हुनुहुन्थ्यो ।

सधैं फुर्तिलो, जाँगरिलो, हँसिलो, निडर, परिश्रमी, स्वावलम्बी, मृदुभाषी व्यक्तित्वका धनी लीलाराम २३ वर्ष उमेरको हुँदा हिन्दु मन्दिरमा पाकघर निर्माणको लागि चन्दा सङ्कलन गर्ने क्रममा अस्पतालका स्वीपर पदको कर्मचारी पुरन सिंहले हरेक महिनाको पुरै तलब विभिन्न सामाजिक सङ्घसंस्थालाई दान दिने गरेको घटनाबाट प्रेरणा प्राप्त गर्नुभएका लीलारामले कमाएको केही अंश रकम दान गर्न सुरूवात गर्नुभयो । यसरी दान गरेको रकमको कारणले वहाँमा थप ऊर्जा थपिन गयो । व्यापार व्यवसायमा झन् राम्रो भएको

अनुभूती मिल्न गएको बताउनुहुन्थ्यो ।

वि.स. २०१४ सालमा बर्मामा आयुर्वेद चिकित्सक धनञ्जय खरेलकी छोरी कुन्ती देवीसँग विवाह बन्धनमा बाँधिनुभएका लीलाराम ६ सन्तान (छोरीहरु सावित्री, शोभा र छोराहरु हरि, दुर्गा, विष्णु र शशी) बाट भरिपूर्ण हुनुहुन्थ्यो । एउटा अनाथबाट एउटा सफल व्यक्तित्व बन्न सफल लीलाराम न्यौपानेको मार्गनिर्देशनबाट परिवारका सदस्यहरुले अम्बे ग्रुप तथा सौरभ ग्रुपको नामबाट विभिन्न उद्योग व्यवसायहरू संचालन गर्नु भएको छ । आफ्नो मातृभूमि सबैलाई प्यारो लाग्छ, यही कारणले लीलारामले पनि वि.सं. २०१८ सालमै भैरहवामा केही जग्गा खरिद गरिसक्नुभएको थियो । वि.सं. २०२० सालतिर बर्मामा जनरल नेविनले सत्ता कब्जा गरेपछि तत्कालीन मुद्रा नचल्ने भयो । एक, दुई, पाँच, दश र बीस देखि माथिका सबै नोटहरु राष्ट्रियकरण गरियो । पिदुपाई (राष्ट्रियकरण) गरिएका सबै नोटहरु सरकारलाई बुझाउनुपर्ने भयो ४०% फिर्ता दिने भनिए तापनि विदेशीहरुमाथि बक्रदृष्टि राखियो । त्यसबेला धेरै नेपालीहरु रित्तो हात नेपाल फर्किएका थिए त्यसैले उहाँ पनि भारतको मेघालय हुँदै वि.स. २०२५ सालदेखि भैरहवामा स्थायी बसोबास गरी बर्मेलीहरु मिलेर सामूहिक रुपमा यातायात सञ्चालन तथा व्यापारव्यवसायमा संलग्न रहनुभएको थियो ।

समाज सेवामा पैसा मात्रै नभएर आफै श्रम समेत गरेर सबैको लागी प्रेरणादायी व्यक्तित्वको भूमिका निभाउनु भएका लीलारामले भारत, कतार, सिगांपुर, थाइलैण्ड, बेलायत, बेल्जियम, जर्मनी, फान्स र पाकिस्तानको समेत भ्रमण गर्नु भएको थियो । उहाँ २०५६ सालमा गोरखादक्षिणबाहु चौथोबाट विभूषित हुनुका साथै विभिन्न सङ्घसंस्था, विद्यालयहरुबाट सम्मानित हुनुभएको थियो । सानो उमेरमा निरोगी भए तापनि ७६ वर्षको उमेरमा मुटु रोगको उपचार गराउनुभएकोमा वि. सं. २०६१ सालदेखि मृगौला रोगबाट पिडित भई लगातार ७ वर्षभन्दा बढी हप्ताको ३ पटक डाइलोसिस गराउँदै आउनुभएकोमा वि.स. २०६७ साल चैत्र ३ गते विहीबार अकस्मात यस संसारबाट बिदा लिन पुग्नुभयो ।

हामीबीच उहाँको भौतिक उपस्थिति नभए तापनि उहाँले थालनी गरेका सामाजिक अभियानहरु प्रेरणाका स्रोतका रुपमा रहिरहनेछन् ।

लीलाराम न्यौपानेले आफ्नो जीवनकालमा विभिन्न किसिमले सहयोग पुऱ्याउनुभएका सङ्घसंस्थाहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

क्र.स.	संस्थाको नाम
१	श्री रुपन्देही लीलाराम न्यौपाने उ. मा. वि., सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
२	श्री रुपन्देही क्याम्पस, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
३	श्री भानु मा. वि., सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
४	श्री बहिरा बाल विद्यालय, रुपन्देही
५	श्री पब्लिक उच्च मा. वि., दयानगर, रुपन्देही
६	श्री जनज्योति नमुना कन्या मा. वि., प्रगतिनगर नवलपरासी
७	श्री गीर्वाण मा. वि., आनन्दवन, मणिग्राम, रुपन्देही
८	श्री भैरहवा उच्च मा. वि., सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
९	श्री भैरहवा बुहुमुखी क्याम्पस, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
१०	श्री संस्कृत विद्याश्रम, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
११	श्री दुर्गा वेद वेदाङ्ग विद्यापीठ, टिकुलीगढ, रुपन्देही
१२	श्री दुर्गा वेद विद्याश्रम, शंकरनगर, रुपन्देही
१३	श्री पशुपति संस्कृत विद्यापीठ, प्रगतिनगर नवलपरासी
१४	सि. न. पा. ७ स्थित मदरसा, रुपन्देही
१५	रामापुर विद्यालय, कपिलवस्तु
१६	कृष्ण मा. वि., दहचोक, काठमाडौं
१७	देवदह आर्दश बुहुमुखी क्याम्पस, देवदह, रुपन्देही
१८	श्री विवेकाश्रम (साङ्गवेद संस्कृत मा. वि.) चारपाने, झापा
१९	श्री हरिहर सन्यास आश्रम देवघाट, तनँहु
२०	श्री विश्वलालनाथ गोविन्द सन्यास आश्रम, मङलपुर, चितवन
२१	श्री स्वर्गद्वारी घाट, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
२२	श्री सत्यसाई वृद्धाश्रम, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
२३	श्री श्यामाश्याम सत्सङ्ग भवन, वृन्दावन, भारत
२४	श्री संत रामेश्वर पदमार्थ सेवा सङ्घ, शङ्खमुल, ललितपुर
२५	श्री भुक्तिनाथ धर्मशाला, रानीपौवा,मुस्ताङ्ग
२६	श्री विश्वहिन्दू महासङ्घ, काठमाडौं
२७	श्री नारायण मन्दिर, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
२८	श्री शिव मन्दिर, मोतिपुर, रुपन्देही
२९	श्री दुर्गा मन्दिर, आनन्दवन, रुपन्देही
३०	श्री न्यौपाने वंश समाज नेपाल आनन्दवन, मणिग्राम, रुपन्देही
३१	श्री देवाश्रम संरक्षण समिति, कास्की
३२	श्री भागवत धर्म सेवा सङ्घ, कुलेश्वर, काठमाडौं
३३	श्री रोहिणी स्वरुप सन्यास आश्रम, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
३४	श्री बुढानिलकण्ठ विद्याश्रम, काठमाडौं
३५	श्री दुर्गा मन्दिर, सिद्धार्थनगर-८, रुपन्देही
३६	श्री रामजानकी मन्दिर, पदसरी, रुपन्देही
३७	श्री दुर्गा मन्दिर, स्युचाटार-१, काठमाडौं
३८	श्री वौदिक सनातन धर्म सेवा समिति, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
३९	श्री निखिलेश्वर महादेव मन्दिर कोटेश्वर, काठमाडौं
४०	श्री कृष्ण मन्दिर, बुटवल, रुपन्देही
४१	श्री दामोदर कुण्ड धर्मशाला, मुस्ताङ्ग
४२	श्री लायन्स धर्मसाला, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
४३	श्री सहिद गंगालाल पुस्तकालय, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
४४	श्री सिद्धार्थ जेसिस, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
४५	श्री जिल्ला बाल कल्याण समिति, रुपन्देही
४६	श्री रोटरी क्लब सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
४७	श्री सामुदायिक प्रहरी सेवा (७,८ र९),सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
४८	श्री सिद्धार्थ साहित्य परिषद्, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
४९	श्री रुपन्देही जिल्ला बार एसोसियसन, सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
५०	श्री नगरकोट स्वास्थ्य चौकी, भक्तपुर
५१	श्री राष्ट्रिय मृगौला उपचार केन्द्र, काठमाडौं
५२	श्री नेपाल नेत्रज्योति सङ्घ, काठमाडौं
५३	श्री शिव मन्दिर, बसडिलवा, भैरहवा
५४	श्री पर्रोहा परमेश्वर बोलबमधाम, पर्रोहा
५५	श्री दुर्गा मन्दिर, टिकुलीगढ
५६	श्री लीलाधर घिमिरे छपिया जनता कलेज, दयानगर, रुपन्देही
५७	श्री न्यौपाने बन्धु समाज, काठमाडौं
५८	श्री स्वावलम्वी परिवार समाज, सिफलचौर, काठमाडौं
५९	श्री शिव मन्दिर लोकन्थली, भक्तपुर
६०	श्री नवदुर्गा मन्दिर बैंक कलौनी, सिद्धार्थनगर
६१	श्री नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सिद्धार्थनगर-५
६२	श्री प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, दुमकौली, नवलपरासी
६३	श्री गुरुबावियामाई प्राथमिक विधालय, गोनाहा, रुपन्देही

लीलाराम न्यौपाने जीवनी व्यक्तित्व अभिनन्दन ग्रन्थ समाजसेवी लीलाराम न्यौपानेको उपस्थितिमा मिति २०६७ साल जेष्ठ ८ गते काठमाडौंमा नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति तिल विक्रम नेम्वाङ्ग (बैरागी काइँला)द्वारा लोकार्पण गरिएको थियो । उक्त समारोहमा विभिन्न विद्वानहरूबाट लीलाराम न्यौपानेको जीवनकालमै उहाँको बारेमा मूल्याङ्कन गर्न पाउनु निकै सौभाग्य हुन गएको भनी विचारहरू व्यक्त गरिएको थियो ।

आ. व. ०६९।०७० मा सम्पन्न कार्यक्रम

(१) २०६९ सालको सम्मान अर्पण कार्यक्रम

समाजसेवी लीलाराम न्यौपानेको ८४ औं जन्मजयन्तीको अवसरमा प्रतिष्ठानद्वारा मिति २०७० साल बैशाख ६ गते काठमाडौंमा आयोजित एक समारोहमा माननीय कानून, न्याय, संविधानसभा तथा संसदिय मामिला र श्रम तथा रोजगार मन्त्री श्री हरि प्रसाद न्यौपानेज्यूबाट राष्ट्रिय जीवनका निम्न विधामा समर्पित व्यक्ति तथा संस्थालाई सम्मान अर्पण गरिएको थियो ।

(१) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने स्वास्थ्य सेवा सम्मान-२०६९ डा. ऋषिकुमार काफ्ले
(२) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने शिक्षा सेवा सम्मान-२०६९ सुश्री डमरकुमारी पुन
(३) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने पत्रकारिता सम्मान-२०६९ श्री तीर्थ कोइराला
(४) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने समाजसेवा सम्मान-२०६९ सुश्री पुष्पा बस्नेत
(५)लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने पत्रकारिता सम्मान-२०६९ श्री चन्द्र किशोर झा
(६) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने खेलकुद सम्मान-२०६९ सुश्री विश्वस्मा बुढा
(७) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने शिक्षा सेवा सम्मान-२०६९ श्री मालिका उ.मा.वि. जुम्ला

उक्त समारोहमा सम्मानित व्यक्तित्वहरूबाट मन्तव्य राखिनुका साथै विशिष्ट अतिथिको रूपमा भू.पू. मन्त्री तथा नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य श्री बालकृष्ण खाँणज्यू , भू.पू. मन्त्री तथा नेकपा एमालेका केन्द्रिय सदस्य श्री घनश्याम भूसालज्यू र न्यौपाने बन्धु समाजका केन्द्रिय अध्यक्ष वामनप्रसाद न्यौपानेज्यूले समेत स्व. लीलाराम न्यौपानेज्यूको जीवनीको चर्चा गर्दै प्रतिष्ठानको आगामी कार्यक्रमहरूको सफलताको कामना गर्नु भएको थियो । उक्त समारोहमा विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई छात्रवृत्ति तथा अनुदान सहयोग समेत प्रदान गरिएको थियो ।

संस्था तर्फ

(१) राष्ट्रिय मृगौला उपचार केन्द्र काठमाण्डौ रू. २,५०,०००।–
(२) भैरहवा बहुमुखी क्याम्पसमा छात्रवृत्ति अक्षयकोष स्थापना रू. २,५०,०००।–
(३) मालिका उ.मा.वि. सिंजा जुम्ला छात्रवृत्ति अक्षयकोष स्थापना रू. २,५०,००।–

व्यक्ति तर्फ

(१) समाजसेवी चरिमाया तामाङ्ले चेलीबेटी बेचबिखन विरूद्ध संचालन गरेको कामको सक्रियताको लागि रू. ५१,०००।–
(२) ग्रामीण क्षेत्रको स्वास्थ्य सेवामा लामो समय कार्यरत रहिसकेका डा. चित्र शर्मा वाग्लेको स्वास्थ्य उपचारमा सहयोगको लागि रू. ५१,०००।–

शैक्षिक साम्राागी वितरण कार्यक्रम

आ. व. ०७० ।०७१ मा सम्पन्न कार्यक्रम

(१) २०७० सालको सम्मान अर्पण कार्यक्रम

समाजसेवी स्व. लीलाराम न्यौपानेको ८५ औं जन्मजयन्तीको अवसरमा प्रतिष्ठानद्वारा मिति २०७० साल चैत्र २९ गते काठमाडौंमा आयोजित एक समारोहमा माननीय उप-प्रधानमन्त्री तथा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्री प्रकाशमान सिंह ज्यूबाट राष्ट्रिय जीवनका निम्न विधामा समर्पित व्यक्ति तथा संस्थालाई सम्मान अर्पण गरिएको थियो ।

(१) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने स्वास्थ्य सेवा सम्मान-२०७० **प्रा. डा. भगवान कोइराला**
(२) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने शिक्षा सेवा सम्मान-२०७० **श्री डोर विक्रम श्रीस, गुल्मी**
(३) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने पत्रकारिता सम्मान-२०७० **डा. महेन्द्र बिष्ट**
(४) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने समाजसेवा सम्मान-२०७० **श्री इन्दिरा राना मगर**
(५)लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने पत्रकारिता सम्मान-२०७० **श्री प्रशान्त अर्याल**
(६) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने खेलकुद सम्मान-२०७० **श्री शक्ति गौचन**
(७) लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने शिक्षा सेवा सम्मान-२०७० **श्री स्वामी कात्तिक उ.मा.वि,बाजुरा**

आ. व. ०७०/०७१ को कार्यक्रम

१. प्रतिष्ठानद्वारा आ. व. ०७०/०७१ मा ५०० जना विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सामाग्री (कापी, कलम, पेन्सिल र स्कुलब्याग) वितरण गरिने कार्यक्रम अनुसार मिति २०७० साल माघ २४ गते श्री रूपन्देही लीलाराम न्यौपाने उ. मा. वि. सिद्धार्थनगरमा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरूलाई प्रतिष्ठानका संरक्षक कुन्तीदेवी न्यौपानेज्यूबाट शैक्षिक सामाग्री वितरणको शुभारम्भ भएकोमा हालसम्म भानु मा.वि. सिद्धार्थनगर र श्री संस्कृत विद्याश्रम, सिद्धार्थनगर, पञ्चकन्या मा.वि, स्युचाटार, काठमाडौंमा वितरण गरिएको छ ।

मिति २०७० चैत्र २९ गते, शनिवारका दिनको कार्यक्रम

२. लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने गरिब तथा जेहेन्दार छात्रवृति अक्षयकोष स्थापना

क. श्री स्वामी कार्तिक उ.मा.वि., वाई, बाजुरा रू. २,५०,०००।–

ख. श्री गुरूवानीमाई मा.वि., रूपन्देही रू. २,५०,०००।–

ग. श्री जनज्योती प्रा.वि., ज्यामिरे नवलपरासी रू. २,५०,०००।–

३. श्री रूपन्देही लीलाराम न्यौपाने उ.मा.वि., सिद्धार्थनगर, रूपन्देहीमा विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अक्षयकोष स्थापना रू. २५,००,०००।–

४. मुटुरोगको उपचारमा सहयोगको लागि श्री नेपाल हृदयरोग निवारण प्रतिष्ठान, ललितपुर शाखामा अक्षयकोष स्थापना रू. ४,००,०००।–

२०७१ सालसम्म प्रतिष्ठान अन्तर्गत विभिन्न विद्यालयमा रहेका छात्रवृत्ति अक्षयकोषहरूबाट लाभान्वित विद्यार्थी विवरण

सि. नं.	विद्यालय	कोष रकम	स्थापना	आ.व. ०७०/७१ सम्म वितरण		आ.व. ०७१/७२ मा वितरण		कैफियत
				वि. संख्या	रकम	वि. संख्या	रकम	
१.	रूपन्देही लीलाराम न्यौपाने उ. मा. वि., रूपन्देही	२,५०,०००	२०६१	२१९	१,१७,२००	३०	१६,२००	चैत्र २९ गते वितरण हुने
२.	रूपन्देही क्याम्पस रूपन्देही	२,५०,०००	२०५८	१५९	१,५५,२००	१२	१९,२००	
३.	भानु मा. वि. सिद्धार्थनगर	२,५०,०००	२०६६	१३४	९७,०००	५३	२६,५००	
४.	जनज्योति नमूना मा. वि. प्रगतिनगर, नवलपरासी	५१,०००	२०५८	१०२	५८,०००	१०	५,०००	
५.	लीलाधर घिमिरे छपिया जनता कलेज, रूपन्देही	१,००,०००	२०६७	१२	३६,०००	४	१२,०००	
६.	भैरहवा उ. मा. वि. सिद्धार्थनगर, रूपन्देही	२,५०,०००	२०६९	५	१५,०००	५	१८,०००	
७.	पक्लिहवा मा. वि., सिद्धार्थनगर, रूपन्देही	२,५०,०००	२०६९	१०	२०,०००	१०	२०,०००	
८.	मालिका उ. मा. वि., जुम्ला	२,५०,०००	२०७०			२२	२३,०००	
९.	भैरहवा बहुमुखी क्याम्पस	२,५०,०००	२०७०			३	१५,०००	२०७२ वैशाखमा वितरण हुने
१०.	स्वामी कार्तिक उ. मा.वि., वाई, बाजुरा	२,५०,०००	२०७०					२०७२ देखि वितरण हुने
११.	गुरूवानी माई मा. वि., रूपन्देही	२,५०,०००	२०७०					यही चैत्र २९ गते वितरण हुने
१२.	जनज्योति प्रा. वि., ज्यामिरे, नवलपरासी	२,५०,०००	२०७०					२०७२ वैशाखमा वितरण हुने

राष्ट्रिय जीवनका निम्न विधाहरूमा समर्पित महानुभावहरूलाई २०७१ सालको सम्मान अर्पण गरिएको छ ।

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने स्वास्थ्यसेवा सम्मान-२०७१

डा. सुदर्शनप्रसाद धिताल

गोरखाको खरीबोटमा जन्मनु भई रूपन्देहीको मणिग्राममा स्थायी बसोबास गर्नुभएका सुदर्शनप्रसाद धितालले भारतको दरभङ्गा मेडिकल कलेजबाट सन् १९७४ मा MBBS तथा Mysore University बाट सन् १९८२ मा DOMS / MS गर्नुभएको छ । साथै बेलायतमा Advanced Opthalmology, भारतमा Management of Eye Care Delivery System र अमेरिकाको हवाईमा Vitreco-Retinal Surgery को तालिम समेत गर्नु भएको छ । उहाँले सन् १९७४ मा लमजुङ जिल्लामा मेडिकल अधिकृतबाट सेवा शुरू गर्नु भई वीर अस्पतालमा सन् १९७९ मा Opthalmology विभागबाट आँखा रोग विशेषज्ञको रूपबाट सेवा गर्नुभयो । यही क्रममा नेपाल आँखा अस्पतालको रजिष्ट्रार हुँदै सन् १९८२ मा भैरहवामा लुम्बिनी आँखा अस्पतालमा सेवा गर्दै सन् १९८९ देखि सन् १९९७ सम्म नेपाल नेत्र ज्योति संघद्वारा संचालित लुम्बिनी रण अम्बिका आँखा अस्पताल भैरहवामा निर्देशकको जिम्मेवारी सम्हाल्नु भएको थियो । त्यहाँ रहँदा अस्पतालको सेवा सुविधा विस्तार गर्नुका साथै संस्थागत सुधार गर्नुभयो । यसै क्रममा सन् २००१ मा नेत्र विज्ञान अध्ययन संस्थानको निर्देशकको भूमिका समेत निर्वाह गर्नु भयो । सन् २००२ देखि हालसम्म उहाँ भैरहवामा श्रीकृष्ण नेत्रालयको निर्देशकको रूपमा आँखा उपचारमा सक्रिय रहंदै आउनु भएको छ । उहाँका विभिन्न अनुसन्धानमूलक लेख रचनाहरू राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय जर्नलहरूमा प्रकाशित भईसकेका छन् । हाल उहाँ विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संस्थासँग आवद्ध रहनु भएको छ । उहाँले आँखा रोगको उपचारमा पुऱ्याएको योगदानको लागि DISTINGUISHED SERVICE AWARD, NETRAJYOTI SPECIAL SERVICE MEDAL AND AWARD, CHITRA PHARI SCIENTIFIC MEDICAL AWARD / LEADING HEALTH PROFESSIONA WORLD २००७ का साथै विभिन्न संघ संस्थाहरूबाट समेत सम्मानित हुनुहुन्छ ।

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने समाजसेवा सम्मान-२०७१
श्री उत्तम सञ्जेल

काठमाण्डौको गोठाटारमा रामचन्द्र र गंगामाया सञ्जेलको कोखबाट वि.सं. २०३२ सालमा जन्मनु भएका उत्तम सञ्जेलले शिक्षामा पहुँच नभएका गरिब बालबालिकाहरूलाई पैसाको अभावले शिक्षा पाउने अधिकारबाट वञ्चित हुनु नपरोस् भनेर सन् २००१ मा समता शिक्षा निकेतनको स्थापना गर्नु भएको हो । उहाँको विद्यालयमा मासिक रू एक सय मात्रै तिरेर अध्ययन गर्न सकिन्छ । पढाईको गुणस्तर कायम राख्न उहाँ अहोरात्र खटिनुभएको छ । उहाँ चलचित्र क्षेत्रसँग सम्बन्धित व्यक्ति भएकोले भारतको मुम्बईमा रहँदा शिक्षाबाट प्रभावित भई एकाएक उहाँको विचारमा परिवर्तन आएकोले नेपालमा गरिब बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच बढाउन केही कार्य गर्ने अठोट सहित नेपाल फर्कनुभयो । उहाँले विद्यालय भवन निर्माणलाई वातावरणमैत्री बनाउन बाँस जातको रूखको प्रयोग गरी निर्माण गराउनु गर्नुभएको छ । सबै जिल्लामै विद्यालय विस्तार गर्ने योजना बनाई सोही अनुरूप काम गर्दै जाँदा हालसम्म १९ जिल्लामा ३५,००० भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई उहाँले आफ्नो समता विद्यालयमा अध्ययनरत गराउन सफल भई सक्नु भएको छ । समता विद्यालयमा छात्रभन्दा छात्राको संख्या बढी छ । उहाँले उच्च शिक्षाको लागि समेत मासिक शिक्षण शुल्क रू एक सय मै स्नातक र स्नातकोत्तर तहको अध्यापन समेत शुरू गराइसक्नु भएको छ । यसरी उहाँले समाज परिवर्तनको लागि सबै बालबालिकालाई शिक्षाको उचित अवसर दिलाउन प्रयत्न गर्ने प्रेरणादायी व्यक्ति बन्नुभएको छ । उहाँको यस अभियानलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्तित्वहरूबाट समेत सहयोग र हौसला प्राप्त भएको छ ।

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने पत्रकारिता सम्मान-२०७१
श्री आरती चटौत

माता राजलक्ष्मी र पिता आर.डि. प्रभास चटौतको कोखबाट जन्मनु भएकी आरती चटौत पत्रकारिता पेशामा सन् १९९७ देखि नेपाल टेलिभिजनमा सम्वाददाताको रूपमा प्रवेश गर्नुभएको थियो । हाल उहाँ नेपाल टेलिभिजनमा कार्यकारी कार्यक्रम निर्देशकको रूपमा कार्यरत हुनुहुन्छ । उहाँले स्नातकोत्तर तहको पत्रकारिता विषयमा उच्चतम स्थान हासिल गर्नु भई नेपाल सरकारबाट "नेपाल विद्या भुषण" प्राप्त गर्नुभएको छ । उहाँ प्रवल जनसेवाश्री विभुषण र पत्रकारिता पुरस्कारबाट सम्मानित भईसक्नु भएको छ । त्यस्तै गरी USA को Arkansas राज्य सरकारबाट "Ambassador of Goodwill" बाट पनि उहाँ सम्मानित हुनुहुन्छ । उहाँले नेपाल टेलिभिजनबाट प्रशारण हुने महिला, बालबालिका र अन्य सामाजिक मुद्दाहरूको विषयको साप्ताहिक कार्यक्रम "संघर्ष" को निर्माता र निर्देशकको पदभार सम्हाल्दै आउनु भएको छ । यसको अलावा लैंगिक विभेद, महिला सशक्तिकरण, HIV Aids र बालबालिकाका क्षेत्रमा विविध कार्यक्रम र तालिमहरू पनि उहाँले सञ्चालन गर्दै आउनु भएको छ । महिला सशक्तिकरणको क्षेत्रमा सञ्चालित लोकप्रिय कार्यक्रम "जागृति" उहाँकै देन हो ।

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने शिक्षासेवा सम्मान-२०७१
श्री महाशर्मा घिमिरे

वि.सं. २०२२ सालमा नवलपरासी जिल्लाको प्रगतिनगरमा महाशर्मा घिमिरेले ७ जना विद्यार्थीबाट जनज्योति प्राइमरी स्कूलको स्थापना गरी प्र.अ. को जिम्मेवारी वहन गर्नु भयो । उहाँले हालको श्री जनज्योति उ.मा.वि. प्रगतिनगरलाई वि.सं. २०२६ मा नै प्राइमरीबाट मा.वि. स्तरको संचालन अनुमति लिई वि.सं. २०३५ सालमा जिल्लाको एकमात्र नमूना विद्यालय बनाउन सफल हुनुभएको थियो । विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार तथा शैक्षिक गुणस्तरहरू सुधार गर्दै वि.सं. २०५७ सालमा उहाँ शिक्षण पेशाबाट अलग हुनुभएपछि उहाँले सोही विद्यालयमा व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षको हैसियतमा कार्य गर्नुभयो । उहाँ विभिन्न सामाजिक कार्यहरूका साथै दुम्कौली स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्थापनमा समेत लामो समय संलग्न रहनुभयो । उहाँले वि.सं. २०४० सालमा जिल्ला शिक्षा पुरस्कार, वि.सं. २०३६ र २०४७ मा दुई पटक राष्ट्रिय शिक्षा पुरस्कार समेत प्राप्त गरिसक्नु भएको छ । साथै उहाँले सामाजिक कार्यहरूमा योगदान पुऱ्याए बापत विभिन्न संघ संस्थाहरूबाट उहाँ सम्मानित हुनुभएको छ ।

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने खेलकुद सम्मान-२०७१
श्री विमल घर्तीमगर

नवलपरासीको भुताहामा होमबहादुर र धनकुमारी घर्तीमगरको कोखबाट आजभन्दा १७ वर्ष अघि (सन् १९९८) मा जन्म लिनुभएका विमल घर्तीमगरले सन् २०११ मै मुखर्जी कपबाट फुटबलमा आफ्नो बाल प्रतिभा देखाउनु भएको हो । सानैदेखि चटकेले चटक देखाए जसरी फुटबललाई खुट्टाले खेलाएर धेरैलाई मन्त्रमुग्ध पार्ने विमल घर्तीमगरले १४ वर्षको उमेरमै सन् २०१२ मा नेपाली राष्ट्रिय टीम १६ वर्ष मुनिका (यु–१६) को खेलमा र खासगरी बंगलादेश विरूद्वको मैत्रिपूर्ण फुटबल खेलमा उहाँले उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्नुभएको थियो । उतिबेला नै राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा उहांको आशालाग्दो खेलाडीको पहिचान स्थापित भइसकेको हो । त्यस्तै सन् २०१३ मा भएको आठौं साफ च्याम्पियनसिपबाट अन्तर्राष्ट्रिय खेलमा Debut गर्दाकै दिन पाकिस्तान विरूद्व एक गोल गरी खेल बराबरीमा रोके पछि नेपालको इज्जत प्रतिष्ठा बढाउन उहाँको योगदान शुरू भएको हो । अत्यन्तै मिहेनती र अनुशासित भएकोले उहाँकै कप्तानीमा नेपालले विभिन्न देशहरूसँग राम्रो फुटबल खेलिसकेको छ । उहाँ नेपाली राष्ट्रिय टिमको उत्कृष्ट स्ट्राइकर खेलाडीको रूपमा चर्चित भैसक्नु भएको छ । युरोपियन फुटबल कल्बबाट फुटबल खेल्ने पहिलो नेपाली खेलाडीको रूपमा उहां परिचित भईसक्नु भएको छ । हाल उहां बेल्जियमको फुटबल कल्ब Anderlecht मा आवद्व हुनुहुन्छ । उहाँको उत्कृष्ट प्रदर्शनका कारण विभिन्न पुरस्कार, मान सम्मानको साथै २०७१ सालको सुकीर्ति पदक समेत उहाँलाई प्राप्त भईसकेको छ ।

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने पत्रकारिता सम्मान-२०७१
श्री प्रतीक प्रधान

सन् २०१३ देखि नागरिक राष्ट्रिय दैनिकमा प्रधान सम्पादकको जिम्मेवारी वहन गर्दै आउनुभएका प्रतीक प्रधानले त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट अर्थशास्त्रमा स्नातकोत्तर Harward University बाट MPA गर्नुका साथै Full Bright छात्रवृत्तिमा USA मा पत्रकारिताको अध्ययन गर्नुभएको छ । उहाँले काठमाण्डौ पोष्टमा सम्पादक र कारोवार दैनिकमा प्रधान सम्पादकको जिम्मेवारी वहन गरिसक्नु भएको छ । उहाँका आर्थिक र पत्रकारिता विषयका लेख रचनाहरू नेपालका विभिन्न पत्रपत्रिकाको साथै अन्तर्राष्ट्रिय जर्नलहरूमा समेत प्रकाशित भएका छन् ।

उहाँ विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालिम गोष्ठीमा प्रशिक्षकको रूपमा समेत संलग्न रहँदै आउनु भएको छ । यसअघि नेपाल प्रेस काउन्सिल र एसियन न्युज नेटवर्कको सदस्य रही सक्नु भएकोमा हाल साउथ एसिया मिडिया कमिसनको महासचिव र फाइनान्सियल टाइम्स, लण्डन, यु.के. को Correspondent को हैसियतमा रही राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पत्रकारिताको विकासमा क्रियाशील हुनुहुन्छ ।

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने शिक्षासेवा सम्मान-२०७१
श्री रामलखन हरिजन

रामग्राम–५ नवलपरासीमा वि.सं. २०२६ सालमा जन्मनु भएका रामलखन हरिजन वि.सं. २०४६ देखि शिक्षण पेशामा संलग्न हुनुहुन्छ । उहाँले २०६७ सालदेखि धान्याचल महायज्ञ मा.वि. को प्र.अ.को जिम्मेवारी समेत वहन गरी विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका कार्यहरूमा जोड दिनु भयो । उक्त विद्यालयले विगत ३ वर्षको प्रवेशिका परिक्षामा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्दै २०७० मा ४२ जना विद्यार्थीहरू उत्तिर्ण गराई सामुदायिक विद्यालयतर्फ जिल्ला प्रथम (८७.५५) हुन सफल भयो । उहाँ विभिन्न सामाजिक संघ संस्थामा पनि उत्तिकै सक्रिय रहनु भएको छ । शिक्षण पेशाको क्रममा उहाँले छुवाछुत प्रथाको अपमानसँग निरन्तर संघर्ष गर्नु परेपनि अटल रहनुभयो । फलस्वरूप उहाँ विभिन्न संघ संस्थाबाट समेत सम्मानित हुनुभएको छ ।

२०७१/७२ को कार्यक्रम

क. सामुदायिक विद्यालयहरूमा भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग

१. श्री भ्रेर्दी नि. मा. वि., हुगाँ, गुल्मी रू. १५ लाख
२. श्री काजीमान हरिटिका उ. मा. वि., पुतलीबजार, स्याङ्जा रू. ५ लाख

ख. लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने गरिब तथा जेहेन्दार छात्रवृति अक्षयकोषहरूको स्थापना प्रति विद्यालय रू. २,५०,०००/-

१. श्री जनप्रभा उ. मा. वि., लिकुं, डोल्पा
२. श्री भगवती मा. वि., वनकट्टी, नवलपरासी
३. श्री जदअम्बिके भगवति मा. वि., दोधोधरा -१ , रानीकुन्ता, कैलाली
४. पब्लिक उ. मा. वि., छपिया, दयानगर, रूपन्देही
५. श्री ज्ञानोदय उ. मा. वि., कचल, पाल्पा
६. श्री महानन्दप्रसाद उपाध्याय उ. मा. वि., वगही, पर्सा

ग. स्वास्थ्यसेवामा सहयोग

१. श्री नेपाल नेत्र ज्योति संघ, रूपन्देही जिल्ला शाखाद्वारा सञ्चालित लुम्बिनी नेत्र विज्ञान अध्ययन संस्थान, रण अम्विका शाह आँखा अस्पताल भैरहवामा आँखाको नानी प्रत्यारोपण (कर्नीया ट्रान्सप्लान्ट) स्थापना र सञ्चालनमा सघाउ पुऱ्याउन रू. ५ लाखको अक्षयकोषको स्थापना

घ. धर्मशाला निर्माणमा सहयोग

१. रूपन्देही सिर्द्धाथनगर अन्नपूर्ण टोल स्थित दुर्गा मन्दिरमा धर्मशाला निर्माणमा सहयोग रू. ११,११,१११/-

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने प्रतिष्ठान
Lilaram Kuntidevi Neupane Foundation

लीलाराम कुन्तीदेवी न्यौपाने प्रतिष्ठान
Lilaram Kuntidevi Neupane Foundation

पोष्ट बक्स नं. २३६६६, समक्तिमार्ग सिफलचौर-७, काठमाडौं
फोन: ०१-४४७७०२५२

www.lilaramkuntidevi.org